

СХВАЛЕНО

Вченою радою КНЗ КОР
«Київський обласний інститут
післядипломної освіти
педагогічних кадрів»
(протокол від 26.05.2025 р. № 4)

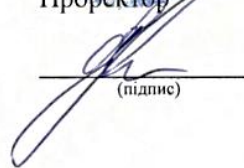
ЗАТВЕРДЖЕНО

Ректор КНЗ КОР «Київський
обласний інститут післядипломної
освіти педагогічних кадрів»

Віра РОГОВА

Наказ від «11» липня 2025 р. № 218

ПОГОДЖЕНО
Проректор

Олена ЧАСНІКОВА

**ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ
«ТРАНСФОРМАЦІЯ ПРІОРИТЕТНИХ ЗАВДАНЬ ІНТЕГРОВАНОГО
КУРСУ «Я ДОСЛІДЖУЮ СВІТ» В УМОВАХ ВОЄННОГО ЧАСУ
для вчителів початкових класів, вихователів груп продовженого дня**

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Освітня програма розроблена на основі Типової програми підвищення кваліфікації педагогічних працівників «Нова українська школа: відповідаємо на виклики», затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 28.04.2020 № 567 та у відповідності до професійного стандарту «Вчитель закладу загальної середньої освіти», затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 29 серпня 2024 року № 1225 «Про затвердження професійного стандарту «Вчитель загальної середньої освіти».

Освітня програма також враховує основні положення Закону України «Про освіту», Закону України «Про повну загальну середню освіту», Державного стандарту початкової освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21 лютого 2018 р. № 87 (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 24 липня 2019 р. № 688), Порядку підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21 серпня 2019 р. № 800, постанови Кабінету Міністрів України від 14 грудня 2016 року № 988-р «Про затвердження Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року», інших нормативно-правових актів, що регулюють діяльність вчителя та з урахуванням європейського вектора розвитку освіти України, стратегії реформування галузі освіти в Україні, новітніх зарубіжних і вітчизняних наукових розробок, кращих практик у галузі освіти та професійного розвитку педагогів, відповідно до сучасних викликів суспільства й освіти.

Мета освітньої програми: професійний розвиток учителів початкових класів, вихователів груп подовженого дня відповідно до державної політики в галузі освіти; забезпечення реалізації компетентнісного підходу на заняттях інтегрованого курсу «Я досліджую світ»; удосконалення раніше набутих та/або набуття нових компетентностей педагогів, необхідних для забезпечення сучасних підходів до трансформації пріоритетних завдань інтегрованого курсу «Я досліджую світ» в умовах воєнного часу.

Основні завдання програми:

- забезпечити розвиток загальних і професійних компетентностей вчителів початкових класів, вихователів груп подовженого дня;
- поглибити й розширити знання вчителів початкових класів, вихователів груп подовженого дня закладів загальної середньої освіти з теорії і практики навчання, що забезпечує якісні зміни в організації освітнього процесу та створює передумови для інноваційних перетворень у сучасній шкільній системі;
- активізувати розвиток значущих професійних якостей вчителів початкових класів, вихователів груп подовженого дня щодо реалізації природничої освіти в початкових класах;

– удосконалити вміння вчителів початкових класів, вихователів груп подовженого дня закладів загальної середньої освіти відповідно до основних напрямів державної політики, її європейського вектора розвитку;

– удосконалити вміння вчителів початкових класів, вихователів груп подовженого дня здійснювати аналіз мети, завдань змістових ліній природничої освітньої галузі в Типових освітніх програмах, розроблених під керівництвом О.Я. Савченко та Р.Б. Шияна;

– поглибити й розширити знання вчителів початкових класів, вихователів груп подовженого дня закладів загальної середньої освіти з питань трансформації пріоритетних завдань інтегрованого курсу «Я досліджую світ» в умовах воєнного часу.

Загальні очікувані результати охоплюють:

Знання й розуміння:

- мети та завдань змістових ліній природничої освітньої галузі в Типових освітніх програмах, розроблених під керівництвом О.Я. Савченко та Р.Б. Шияна з інтегрованого курсу «Я досліджую світ»;
- планування освітнього процесу в початкових класах;
- академічної свободи вчителів початкових класів, вихователів груп подовженого дня закладів загальної середньої освіти під час організації освітнього процесу;
- сутності концепції Нової української школи, її принципів та завдань;
- методів створення емоційно безпечного та сприятливого середовища для реалізації природничої освіти в початковій школі;
- принципів індивідуального підходу до кожної дитини;

Уміння:

- планувати та організовувати освітній процес відповідно до вимог чинного законодавства та нормативних документів у сфері початкової освіти;
- організовувати освітній процес з урахуванням сучасних педагогічних методів та технологій враховуючи особливості воєнного часу;
- розробляти навчальний зміст і визначати послідовність його реалізації, враховуючи Державний стандарт початкової освіти, Типові освітні програми, розроблені під керівництвом О.Я. Савченко та Р.Б. Шияна з інтегрованого курсу «Я досліджую світ»;
- створювати інклюзивне середовище, де кожен здобувач освіти, незалежно від особливостей розвитку, відчуває себе частиною колективу;
- використовувати інформаційно-комунікаційні технології для розвитку молодших школярів, створення інтерактивних занять, використання цифрових ресурсів для навчання;
- сприяти розвитку емоційного інтелекту в учнів початкових класів, допомагати їм навчатися самоконтролю, співпереживанню та соціальній взаємодії.

Диспозиції (цінності, ставлення):

- гуманістична спрямованість освітнього процесу;
- дитиноцентризм, цінність особистості;

- готовність до реалізації сучасних цілей природничої освіти;
- професійна мобільність та гнучкість;
- усвідомлення необхідності постійного професійного розвитку;
- відданість ідеї щодо значущої участі в освітньому процесі усіх учнів;
- утвердження національно-патріотичних та демократичних цінностей, патріотизм, українська національна ідентичність, повага до багатоманітності, право вибору, полікультурність).

Розробники програми	Ірина Миколаївна Дишлева , доцент кафедри педагогіки, психології та менеджменту освіти Комунального навчального закладу Київської обласної ради «Київський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних кадрів», кандидат психологічних наук; Седеревічене Алла Олексіївна , старший викладач кафедри педагогіки, психології та менеджменту освіти Комунального навчального закладу Київської обласної ради «Київський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних кадрів»
Найменування програми	Освітня програма підвищення кваліфікації «Трансформація пріоритетних завдань інтегрованого курсу «Я досліджую світ» в умовах воєнного часу» для вчителів початкових класів, вихователів груп подовженого дня закладів загальної середньої освіти
Мета програми	Мета освітньої програми: професійний розвиток учителів початкових класів, вихователів груп подовженого дня відповідно до державної політики в галузі освіти; забезпечення реалізації компетентнісного підходу на заняттях інтегрованого курсу «Я досліджую світ»; удосконалення раніше набутих та/або набуття нових компетентностей педагогів, необхідних для забезпечення сучасних підходів до трансформації пріоритетних завдань інтегрованого курсу «Я досліджую світ» в умовах воєнного часу.
Цільова аудиторія за спеціальністю або за посадою педагогічного працівника	Учителі початкових класів, вихователі груп подовженого дня закладів загальної середньої освіти
Обсяг (тривалість), що встановлюється в годинах та/або кредитах ЄКТС	120 год / 4 ЄКТС (72 аудиторних години, 48 год – самостійна робота)
Перелік компетентностей, що вдосконалюватимуться	Професійні компетентності: A1 Мовно-комунікативна (A1.1, A1.4.K1); A2 Предметно-методична (A2.1, A2.1.32, A2.1.Y1, A2.1.K1, A2.1B1, A2.1B2, A2.2, A2.3, A2.3.B1, A2.4Y1, A2.5, A2.4.34, A2.4.Y5); A3 Інформаційно-цифрова (A3.1); Б1 Психологічна (Б1.1, Б.1.3); Б2 Емоційно-етична (Б2.1); Б3 Компетентність педагогічного партнерства (Б3.1); В1 Інклюзивна (В1.1); В2 Здоров'язбережувальна (В2.1); Г1 Прогностична (Г1.1); Г2 Організаційна (Г2.1); Г3 Оцінювально-аналітична (Г3.1) Д1 Здатність до навчання впродовж життя (Д1.1)
Строки виконання програми	Календарний рік
Документ, що видається за результатами підвищення кваліфікації	Свідоцтво про підвищення кваліфікації

Забезпечення розміщення освітньої програми на сайті	сайт: https://www.kristti.com.ua/
--	---

Зміст програми

№ з/п	Назва та зміст навчального модуля	Всього годин	Аудиторні			Самостійна робота
			Лекції	Семінари	Практичні	
Модуль I. Філософія освіти XXI століття		6	6	—	—	6
1.1.	Національна ідентичність в історичному вимірі	4	4	—	—	4
1.2.	Ідея природовідповідності в генезисі модернізації освіти	2	2	—	—	2
Модуль II. Професійний розвиток педагогічних працівників в умовах реформування освіти		24	—	—	24	14
2.1.	Професійний стандарт педагога як механізм для формування навичок самооцінювання педагогічної майстерності	2	—	—	2	2
2.2.	Педагогіка партнерства: забезпечення співпраці в закладі освіти через інтеракцію	2	—	—	2	2
2.3.	Сучасні технології навчання учнів в освітньому середовищі Нової української школи.	2	—	—	2	2
2.4.	Медіакомпетентність як одна із базових компетентностей педагога Нової української школи	2	—	—	2	2
2.5.	Упровадження здоров'язбережувальних технологій у практику роботи закладу освіти	4	—	—	4	—
Спецкурс «Інклюзивна освіта: теорія і практика»		6	—	—	6	4
Спецкурс «Психологічна підтримка учасників освітнього процесу»		6	—	—	6	2
Модуль III. Реалізація завдань освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти в процесі вивчення інтегрованого курсу «Я досліджую світ»		34	—	—	34	20
Інваріантна частина		30	—	—	30	20
3.1.	Ключові компетентності та їх реалізація в інтегрованому курсі «Я досліджую світ»	2	—	—	2	2
3.2.	Інтегрований підхід до реалізації завдань освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти у процесі вивчення інтегрованого курсу «Я досліджую світ»	2	—	—	2	2
3.3.	Методика формування дослідницької діяльності молодших школярів	2	—	—	2	2
3.4.	Освітнє середовище та його роль в організації уроку інтегрованого курсу «Я досліджую світ»	2	—	—	2	2
3.5.	Формування у молодших школярів уміння спостерігати у процесі проведення уроків-екскурсій	2	—	—	2	2
3.6.	Проектна діяльність на уроках інтегрованого курсу «Я	2	—	—	2	2

	досліджую світ»					
3.7.	Формування в учнів молодшого шкільного віку предметних компетентностей з інтегрованого курсу «Я досліджую світ»	2	—	—	2	2
3.8.	Освітній потенціал математичної галузі у процесі формування в учнів ключових компетентностей	2	—	—	2	2
3.9	Особливості здобуття математичної освіти дітьми цифрового покоління	2	—	—	2	2
3.10	Інтегрований підхід до навчання в процесі формування математичної компетентності молодших школярів	2	—	—	2	2
3.11	Моделювання математичних завдань у процесі тематичного навчання з використанням сервісу Wordwall	2	—	—	2	2
3.12	Розвиток математичного мовлення молодших школярів	2	—	—	2	2
3.13	Інтегрований підхід до формування здоров'язбережувальної та соціальної компетентностей молодшого школяра	2	—	—	2	2
3.14	Педагогіка партнерства: забезпечення співпраці в закладі освіти через інтеракцію	2	—	—	2	2
3.15	Побудова індивідуальної освітньої траєкторії розвитку учня на засадах педагогіки партнерства	2	—	—	2	2
Варіативна частина		8	—	—	8	8
3.16	Сучасні технології навчання учнів в освітньому середовищі Нової української школи	2	—	—	2	2
3.17	Формувальне оцінювання як засіб управління самооцінкою молодшого школяра	2	—	—	2	2
3.18	Інструменти штучного інтелекту в роботі педагога	2	—	—	2	2
3.19	Інтерактивне навчання як форма організації освітньої діяльності в початковій школі	2	—	—	2	2
3.20	Навчальні екскурсії в природу як основа розвитку комунікативної компетентності молодшого школяра	2	—	—	2	2
3.21	Як успішно виконати домашнє завдання з математики самостійно	2	—	—	2	2
Модуль IV. Діагностико-аналітичний модуль		8	2	—	6	—
4.1.	Настановче заняття. Вхідне діагностування	2	2	—	—	—
4.2.	Тематична дискусія «Реалізація завдань освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти у вивченні інтегрованого курсу «Я досліджую світ»	4	—	—	4	—
4.3.	Вихідне діагностування	2	—	—	2	—

Модуль I.

1.1. Національна ідентичність в історичному вимірі. Лекцію присвячено методичним засадам виконання Закону України "Про основні засади державної політики у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності". Цей юридичний акт у багатьох своїх статтях звертається до педагогів, спрямовуючи їхню діяльність на заходи, призначені утвердити національну та громадянську ідентичність, що нині є надзвичайно актуальним. Оскільки автор має 25-літній досвід проведення таких заходів, то лекцію присвячено викладенню методичного досвіду та різноманітних проблем виконання вище вказаного закону.

1.2. Ідея природовідповідності в генезисі модернізації освіти. "Ідея природовідповідності у філософських поглядах античних вчених. Суть світоглядної концепції природовідповідності за Я.Коменським та її прояв у його педагогічних ідеях. Вікова періодизація за Аристотелем, Я.Коменським, Ж.-Ж.Руссо. Природовідповідність як філософський принцип панпедії (всезагальної мудрості) Я.А. Коменського. Використання ідеї природовідповідності у біоніці. Ідея природовідповідності в педагогічних інноваціях Г.С. Сковороди ("сродність" праці) та М. Монтессорі (урахування сензитивних періодів у розвитку дитини). Вплив цього принципу на виникнення педагогічних інновацій в умовах сьогодення"

Модуль II.

2.1. Професійний стандарт педагога як механізм для формування навичок самооцінювання педагогічної майстерності

Основні зміни в новому Професійному стандарті вчителя: що варто знати педагогам. Ознайомлення з основними положеннями професійного стандарту педагога, зокрема трудовими функціями та компетентностями. Кодифікація Професійного стандарту. Трудові функції – невід’ємна частина стандарту для кожної професії згідно з українським законодавством. Формування в педагогів навичок самооцінювання рівня професійних компетентностей, уміння вести моніторинг власної педагогічної діяльності. Сфери застосування вчителями Професійного стандарту. Самооцінювання вчителем власної професійної діяльності; планування та визначення траєкторії професійного розвитку вчителя; планування його підвищення кваліфікації. Планування та визначення траєкторії професійного розвитку вчителя. Планування підвищення кваліфікації вчителя. Особливості визначення відповідності власних професійних компетентностей чинним вимогам. Приклади щорічного комплексного самооцінювання (за всіма компетентностями, визначеними Професійним стандартом) із метою планування підвищення кваліфікації; періодичне самооцінювання володіння певними компетентностями для виявлення відповідних напрямів професійного розвитку. Виконання вправ, що сприяють формуванню в учителя навичок самооцінювання рівня професійних компетентностей. Самостійне визначення рівня володіння цифровою компетентністю шляхом складання національного тесту на цифрову грамотність «Цифрограм для вчителів» на порталі Дія.

2.2. Педагогіка партнерства: забезпечення співпраці в закладі освіти через інтеракцію. Впровадження принципів педагогіки партнерства у рамках Нової української школи. Значущість впровадження педагогіки партнерства як центрального елемента в реформуванні української освітньої системи. Особливості формування динамічних і взаємодійних відносин між учнями, вчителями, батьками та суспільством у цілому. Педагогіка партнерства як стратегічний підхід, який сприяє інтеграції інтересів і зусиль всіх учасників освітнього процесу. Новітні педагогічні підходи до налагодження педагогіки партнерства в умовах реалізації НУШ. Створення та підтримка ефективних взаємодій між усіма учасниками освітнього процесу. Особливості залучення батьків до освітнього процесу, стимулювання учнів до самостійного навчання і критичного мислення, а також забезпечення відкритого та конструктивного діалогу між усіма сторонами. Підвищення рівня підготовки педагогічних кадрів до роботи в умовах партнерських відносин. Специфіка розроблення та організації тренінгів і семінарів для батьків, а також створення навчальних матеріалів для оцінки ефективності партнерських відносин. Механізми впровадження принципів партнерства в освітній процес і розробку практичних інструментів для їх реалізації.

2.3. Сучасні технології навчання учнів в освітньому середовищі Нової української школи.

Сучасні технології, що використовують в освітньому середовищі Нової української школи. Цифрові інструменти та платформи, що сприяють інтерактивному навчанню, розвивають критичне мислення та сприяють персоналізованому підходу.

2.4. Медіакомпетентність як одна із базових компетентностей педагога Нової української школи. Роль медіаосвіти у педагогічній освіті. Педагогічні аспекти медіаграмотності. Педагогічні критерії медіа щодо використання інформації. Можливості засобів масової інформації і їх використання в освітній діяльності закладів післядипломної освіти.

2.5. Упровадження здоров'язбережувальних технологій у практику роботи закладу освіти.

Поняття здоров'язбережувальних технологій. Комплекс методів, заходів та практик, спрямованих на збереження та покращення фізичного, психічного, соціального та духовного здоров'я учнів в освітньому процесі. Принципи здоров'язбережувальних технологій. Методи та форми здоров'язбережувальних технологій в освітньому процесі. Психогігієна та стрес-менеджмент. Роль педагога у впровадженні здоров'язбережувальних технологій. Моделювання здорового способу життя. Формування здоров'язбережувального середовища. Виклики та проблеми впровадження здоров'язбережувальних технологій у закладах освіти.

Модуль III.

3.1. Ключові компетентності та їх реалізація в інтегрованому курсі «Я досліджую світ». Умови ефективного формування ключових компетентностей. Опис та визначення особливостей утворення компетентностей, що формуються в молодших школярів під час навчання в межах інтегрованого курсу «Я досліджую світ».

3.2. Інтегрований підхід до реалізації завдань освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти у процесі вивчення інтегрованого курсу «Я досліджую світ»

Діяльнісний підхід до організації інтегрованого навчання. Поняття «інтеграції» в освітньому процесі початкової школи. Особливості реалізації змісту освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти: «Громадянської, соціальної і здоров'язбережувальної», «Природничої» – із залученням змісту інших галузей: «Технологічної», «Мовно-літературної», «Математичної», «Мистецької».

3.3. Методика формування дослідницької діяльності молодших школярів.

Розвиток дослідницького потенціалу учнів початкових класів як педагогічна проблема; Спостереження як метод пізнання навколишнього світу; Особливості проведення дослідів з учнями початкових класів; Inquiry based learning – навчання-дослідження на основі запитів учнів

3.4. Освітнє середовище та його роль в організації уроку інтегрованого курсу «Я досліджую світ»

Основні документи, які регулюють процес організації нового освітнього середовища НУШ. Поняття освітнього середовища з позицій суб'єкта та об'єкта навчальної діяльності; критерії, яким повинен відповідати й освітній простір під час організації уроку інтегрованого курсу «Я досліджую світ». Роль навчальних осередків та знайомство їх і дітьми. Використання технології «Стіни, які говорять» (Talking Walls). Добір та організація навчальних матеріалів під час організації уроку інтегрованого курсу «Я досліджую світ».

3.5. Формування у молодших школярів умінь спостерігати у процесі проведення уроків-екскурсій

Значення уроків-екскурсій у засвоєнні змісту навчального матеріалу інтегрованого курсу «Я досліджую світ»; навчально-виховне значення екскурсії для ознайомлення дітей з природою; етапи проведення та планування екскурсії (мета, методи навчання, об'єкти спостереження, хід екскурсії), загальні вимоги до підготовки учителем уроку-екскурсії, діяльність школярів під час екскурсії.

3.6. Проєктна діяльність на уроках інтегрованого курсу «Я досліджую світ»

Особливості організації та алгоритм здійснення проєктної діяльності учнями на уроках інтегрованого курсу «Я досліджую світ». Шляхи здійснення пізнавальної діяльності, розвитку природничих компетентностей, загальнонавчальних умінь і навичок під час різних типів проєктів.

Приклади реалізації проєктів на уроках у 3-4 класах, інтерактивних книг як освітніх продуктів узагальнення результатів проєктної діяльності груп, розроблених з використанням інформаційно-комунікаційних технологій.

3.7. Формування в учнів молодшого шкільного віку предметних компетентностей з інтегрованого курсу «Я досліджую світ»

Особливості реалізації освітніх завдань у Типових освітніх програмах розроблених під керівництвом О. Савченко та Р. Шияна. Реалізація природничої предметної компетентності інтегрованого курсу «Я досліджую світ». Врахування інтегрованого характеру кожної

компетентності. Використання внутрішньопредметних та міжпредметних зв'язків, які сприяють цілісності результатів початкової освіти та перенесенню умінь у нові ситуації. Урахування потенціалу кожної освітньої галузі (зокрема природничої) для формування в учнів ключових, предметних компетентностей та наскрізних умінь.

3.8. Освітній потенціал математичної галузі у процесі формування в учнів ключових компетентностей

Математична компетентність як ключова. Аналіз наскрізних умінь для всіх ключових компетентностей. Математична компетентність як предметна. Мета математичної освітньої галузі. Компетентнісний потенціал математичної освітньої галузі:

- у формування компетентності спілкування державною мовою;
- у компетентність спілкування іноземними мовами;
- в основні компетентності в природничих науках і технологіях;
- в інформаційно-цифрову компетентність;
- у компетентність уміння вчитися;
- у компетентність ініціативність і підприємливість;
- у соціальну та громадянську компетентності;
- в обізнаність та самовираження у сфері культури;
- в екологічну грамотність і здорове життя.

Прикладна спрямованість навчання математики. Організаційно-педагогічні умови формування математичної компетентності під час розв'язування задач практичного змісту. Вироблення вмінь самостійної математичної діяльності учнів – важлива умова формування математичної компетентності.

3.9. Особливості здобуття математичної освіти дітьми цифрового покоління

Теорія поколінь за Вільямом Штраусом і Нілом Хау. Психологічний портрет представників цифрового покоління Альфа: сильні та слабкі сторони. Вплив інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) на розвиток пізнавальних процесів в учнів початкових класів. Ефективність організації освітнього процесу з урахуванням когнітивних можливостей дитини та когнітивних механізмів процесів навчання, які впроваджуються. Розроблення методик навчання з урахуванням нейрофізіологічних та психологічних особливостей сучасних дітей. Методичні аспекти навчання математики в початковій школі за навчально-методичними комплектами для 1-4 класів (авт. С. Скворцова, О. Онопрієнко).

3.10. Інтегрований підхід до навчання в процесі формування математичної компетентності молодших школярів

Суть інтеграції багатокомпонентного змісту початкової освіти. Інтедифія – поєднання протилежних тенденцій інтеграції та диференціації у сучасній початковій освіті. Визначальні характеристики інтегрованого підходу до організації навчально-пізнавальної діяльності молодших школярів. Особливості впровадження внутрішньопредметної інтеграції. Концепція укрупнення дидактичних одиниць у системі внутрішньопредметної інтеграції з математики. Міжпредметна інтеграція. Міжпредметні горизонтальні та вертикальні зв'язки. Особливості реалізації завдань математичної галузі в процесі викладання інтегрованого курсу «Я досліджую світ», «Я пізнаю світ».

3.11. Моделювання математичних завдань у процесі тематичного навчання з використанням сервісу Wordwall

Міжпредметна інтеграція як головний аспект тематичного навчання. Моделі тематичного навчання. Планування тематичного навчання. Планування тематичного дня на основі ментальної карти. Цільові орієнтири навчання математики в 1-4 класах в умовах інтегрованого проєктно-тематичного навчання. Комбінація уроків, що об'єднані темою дня. Особливості використання інтерактивного веб-сервісу Wordwall у процесі моделювання інтегрованих тематичних математичних завдань.

3.12. Розвиток математичного мовлення молодших школярів

Особливості розвитку мислення і мовлення учнів молодшого шкільного віку. Основні параметри, що характеризують культуру математичного мовлення. Вплив процесу розв'язування текстових задач на вироблення в учнів початкових класів навичок математичного мовлення.

Формування культури алгоритмічного мовлення в процесі множення та ділення багатоцифрових чисел. Відмінювання числівників у процесі читання числових виразів та виразів зі змінною різними способами.

3.13. Інтегрований підхід до формування здоров'язбережувальної та соціальної компетентностей молодшого школяра. Складові соціальної і здоров'язбережувальної компетентності. Спеціальні та життєві навички та їхніх складові. Превентивна освіти та очікувані результати шкільної превентивної освіти.

3.14. Педагогіка партнерства: забезпечення співпраці в закладі освіти через інтеракцію

Упровадження принципів педагогіки партнерства у рамках Нової української школи. Значущість впровадження педагогіки партнерства як центрального елемента в реформуванні української освітньої системи. Особливості формування динамічних і взаємодійних відносин між учнями, вчителями, батьками та суспільством у цілому. Педагогіка партнерства як стратегічний підхід, який сприяє інтеграції інтересів і зусиль всіх учасників освітнього процесу. Новітні педагогічні підходи до налагодження педагогіки партнерства в умовах реалізації НУШ. Створення та підтримка ефективних взаємодій між усіма учасниками освітнього процесу. Особливості залучення батьків до освітнього процесу, стимулювання учнів до самостійного навчання і критичного мислення, а також забезпечення відкритого та конструктивного діалогу між усіма сторонами. Підвищення рівня підготовки педагогічних кадрів до роботи в умовах партнерських відносин. Специфіка розроблення та організації тренінгів і семінарів для батьків, а також створення навчальних матеріалів для оцінки ефективності партнерських відносин. Механізми впровадження принципів партнерства в освітній процес і розробку практичних інструментів для їх реалізації.

3.15. Побудова індивідуальної освітньої траєкторії розвитку учня на засадах педагогіки партнерства.

Організація навчання за індивідуальною траєкторією: сучасні підходи. Основні напрями організації освітнього процесу за індивідуальними освітніми траєкторіями. Використання ідей педагогіки партнерства в процесі побудови індивідуальної освітньої траєкторії учня. Орієнтація на потреби учня, дитиноцентризм – важлива складова формули Нової української школи у побудові індивідуальної освітньої траєкторії учня. Створення соціально-педагогічних умов для можливості вибору способів, форм і методів особистісного розвитку. Індивідуалізація і диференціація – ефективні інструменти у побудові програми індивідуальної освітньої траєкторії учнів.

3.16. Сучасні технології навчання учнів в освітньому середовищі Нової української школи. Сучасні технології для використання в освітньому середовищі Нової української школи. Цифрові інструменти та платформи, що сприяють інтерактивному навчанню, розвивають критичне мислення та сприяють персоналізованому підходу.

3.17. Формувальне оцінювання як засіб управління самооцінкою молодшого школяра. Оцінювання результатів навчання учнів як складова освітнього процесу. Поняття «формувальне оцінювання» як оцінювання для навчання. Види і цілі формувального оцінювання. Принципи, методи та інструменти формувального оцінювання. Критерії формувального оцінювання. Самооцінка як основа саморегуляції та внутрішньої мотивації навчання.

3.18. Інструменти штучного інтелекту в роботі педагога. Діджиталізація в освіті: виклики та можливості. Нейронні мережі: інновації в створенні освітнього контенту для роботи з учнями початкових класів. Штучний інтелект як інструмент полегшення підготовки вчителя до уроків.

3.19. Інтерактивне навчання як форма організації освітньої діяльності в початковій школі. Загальнолюдські цінності – освітній пріоритет. Інтерактивне навчання як форма організації освітнього процесу. Створення можливостей для відчуття власної успішності та інтелектуальної спроможності школяра. Діяльнісний підхід у процесі освітньої діяльності як основа сприймання цілісної картини навколишнього світу. Стратегії розвитку критичного мислення. Роль вчителя у формуванні психологічно безпечного середовища. Мета і цілі оцінювання у сучасній школі. Основні аспекти процесу оцінювання. Основні шляхи співпраці з батьками: інтерактивні форми спілкування, залучення до освітнього процесу.

3.20. Навчальні екскурсії в природу як основа розвитку комунікативної компетентності молодшого школяра. Значення уроків-екскурсій у засвоєнні змісту навчального матеріалу інтегрованого курсу «Я досліджую світ»; навчально-виховне значення екскурсії для ознайомлення дітей з природою; етапи проведення та планування екскурсії (мета, методи навчання, об'єкти спостереження, хід екскурсії), загальні вимоги до підготовки учителем уроку-екскурсії, діяльність школярів під час екскурсії.

3.21. Як успішно виконати домашнє завдання з математики самостійно

Особливості комплектування груп подовженого дня. Структурні компоненти групи подовженого дня. Вимоги до проведення самопідготовки. Структурні етапи самопідготовки. Математичні завдання розвивального характеру для першокласників. Особливості проведення математичної розминки для учнів 2-4 класів. Особливості проведення інструктажу до виконання домашніх завдань. Диференційований підхід до організації діяльності учнів під час виконання домашніх завдань з математики. Дозування вихователем індивідуальної допомоги трьом групам дітей з різними навчальними можливостями. Застосування різних форм і методів розвитку самостійності та самоконтролю молодших школярів.

Питання для самостійного опрацювання

1. Основні та додаткові об'єкти та матеріали, які можна ввести в навчальне середовище, щоб зробити процес навчання ефективнішим.
2. Інтегрований підхід до реалізації завдань освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти у процесі вивчення інтегрованого курсу «Я досліджую світ».
3. Формування у молодших школярів умінь спостерігати в процесі проведення уроків-екскурсій.
4. Інтерактивне навчання як форма організації освітньої діяльності в початковій школі.
5. Навчальні екскурсії в природу як основа розвитку комунікативної компетентності молодшого школяра.
6. Освітній потенціал математичної галузі у процесі формування в учнів ключових компетентностей.
7. Побудова індивідуальної освітньої траєкторії розвитку учня на засадах педагогіки партнерства.
8. Інтегрований підхід до організації навчальної діяльності молодших школярів в процесі формування математичної компетентності.
9. Моделювання інтегрованих завдань математичного змісту в процесі тематичного навчання.
10. Особливості укладання змісту діагностувальних робіт з інтегрованого курсу «Я досліджую світ».

Список використаних та рекомендованих джерел

1. Державний стандарт початкової загальної освіти [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://www.kmu.gov.ua/ua/npas/pro-zatverdzhennya-derzhavnogo-standartu-pochatkovoyi-osviti>.
2. Постанова Кабінету Міністрів України № 688 від 24.07.2019 «Про внесення змін до Державного стандарту початкової освіти» – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/688-2019-%D0%BF?fbclid=IwAR1SDqJHTVxIY1odX9-x3MmgHY7R-4fVOLBCjOd8C57McyjVivMpTc0hvPfw>
3. Навчальні програми для 1-4 класів. Затверджено наказом Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743 – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-dlya-pochatkovoyi-shkoli>
4. Байбара Т.М. Методика навчання природознавства в початкових класах: Навч. посіб. Київ: Веселка, 1998. – 334 с.
5. Бех І. Д., «Інтеграція як освітня перспектива» // Початкова школа. – 2002. – №5. – с. 5-6.
6. Воронцова Т., Пономаренко В., Хомич О., Гарбузюк І., Андрук Н., Навчально-методичний посібник «Нова українська школа: методика навчання інтегрованого курсу «Я досліджую світ» у 1-2 класах закладів загальної середньої освіти на засадах компетентнісного підходу». Київ, Україна, Видавництво «Алатон», 2019.
7. Гільберг Т., Тарнавська С., Павич Н. Методика навчання інтегрованого курсу «Я досліджую світ» у 1-2 класах ЗЗСО на засадах компетентнісного підходу. Навчально-методичний посібник. URL: <https://www.geneza.ua/product/827>
8. Грушинська І.В. Ведення спостережень за природою влітку. // Початкова школа – 2014. – № 7. – С. 35-37.
9. Ільченко О.Г. Експериментальні завдання для учнів 1-6 класів. Посібник для вчителів і

- учнів. – Полтава: 2018, – 144 с.
10. Інтегрований курс «Я досліджую світ». Навчання на основі запитів. URL: <https://edera.gitbook.io/glossary/metodiki-vikladannya-u-1-klasi/worldio> 2018.
 11. Методика природознавства: для вчителів початкових шкіл, учительських семінарій та педагогічних класів шкіл середніх / С. Тисаревський. Лубни: вид. Ф. С. Гавриша, 1918. – 128 с.
 12. Поліхун Н. І. Як стати дослідником: Навчально-методичний посібник для учнів / Відп. за вип. О. Лісовий. 2-ге вид., доповн. Київ: ТОВ «Праймдрук», 2022. – 224 с.
 13. Тараненко С.П. Інтеграція навчальних предметів як засіб формування в учнів початкової школи цілісності сприйняття навколишнього світу. URL: <http://library.ippro.com.ua>. 2017.
 14. Коваль Л.В., Скворцова С.О. Методика навчання математики: теорія і практика, Підручник для студентів за спеціальністю 6.010100 «Початкове навчання» освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр» [2-ге вид., допов. і переробл.] – Харків: ЧП «Принт-Лідер», 2011. – 414 с.
 15. Листопад Н. Геометрична складова математичної компетентності молодшого школяра : сутнісна характеристика / Н. Листопад // Початкова школа. – 2011. – № 8.
 16. Нова українська школа: poradnik dla vchytelja / Під заг. ред. Бібік Н.М. – К.: ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2017. – 206 с.
 17. Седеревічене А.О. Методичні рекомендації щодо вивчення таблиці множення на заняттях з математики в початковій школі / А.О. Седеревічене // Інформаційно-методичний збірник: Спеціалізоване видання Департаменту освіти і науки Київської обласної державної адміністрації та Комунального навчального закладу Київської обласної ради «Київський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних кадрів» – 2015. – № 3 (173). – С. 26-36.
 18. Скворцова С. Методика формування загальних умінь розв’язування сюжетних задач / Особистісно орієнтоване навчання математики: сьогодення і перспективи. Матеріали II Всеукраїнської науково-практичної конференції. – Полтава: АСМІ, 2005. – С.18-21. – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://skvor.info/publications/articles/view.html?id=23>
 19. Щербакова К. Теорія і методика математичного розвитку. – Київ: Європейський університет, 2005. – 262 с.